

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2358

av Lars-Arne Staxäng (M)

En ny kommunreform

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en kommunreform parallellt med regionreformen för landstingen med målet om starkare kommuner som kan ge sina medborgare bättre service och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför stora utmaningar i framtiden med en mindre andel arbetsföra som ska försörja en större andel äldre. Ofta diskuteras hur denna situation kommer att få effekter på vård och omsorg, arbetsmarknaden och ekonomin i stort. Men det glöms ofta bort att det också kommer att medföra påfrestningar för kommuners service och verksamheter gentemot sina medborgare. Det handlar om skolan, äldreomsorgen och all annan service och omsorg en kommun lagligen ska ha. Faktum är att redan idag kan man i stort sett varje vecka läsa om redogörelser från kommuner som inte klarat sina uppgifter på grund av exempelvis otillräcklig kompetens, bristande resurser eller politisk oförmåga. Vi ser också en allt mer växande urbanisering, där allt fler bosätter sig i eller i områden runt våra större städer, ofta för att man vet att just den kommunala servicen är bättre.

En större sammanslagning av ett stort antal kommuner genomfördes i Sverige i början på 1950-talet. Nästa reform kom på 1970-talet då kommunerna fick sitt nuvarande utseende med vissa undantag. Det som däremot skapar problem är att kommunernas uppgifter har förändrats markant sedan dess. Hela tiden växer behovet av att sätta upp kommunalförbund liksom behovet av att samarbeta över kommungränserna när man ska få ihop helheten. Det gäller exempelvis gymnasieskolor, räddningsorganisationer eller

fysiska planorganisationer. Tendenserna är tydliga, och dagens kommunorganisation räcker inte alltid till.

Kommuninvånarna har sällan någon större koll på var kommunledningskontoret ligger eller var den politiska ledningen finns. För flertalet är det väsentliga att den kommunala servicen fungerar. Det är förödande för ett samhälle när en kommun misslyckas med just detta och är tvungen att ta till stora avgifts- eller skattehöjningar för att bromsa en negativ utveckling. Sverige behöver ekonomiskt bärkraftiga kommuner i framtiden som har en stabil bas att stå på.

För ett par år sedan genomförde Danmark en kommunreform, där en av de viktiga principerna var att en kommun skall ha minst 30 000 innevånare för att klara sig någorlunda självständigt.

Självfallet vill alla medborgare att kommunerna även i Sverige ska klara sina åtaganden i framtiden. Den demografiska utvecklingen gör att kommunerna pressas genom att många kompetenta medarbetare går i pension samtidigt som behovet av mer omsorg ökar. Vi bör därför redan nu ta tag i och säkerställa framtidens kommunorganisation i Sverige

Dock är en sammanslagning av kommuner en omfattande process som kräver genomgripande utredningar och förhandlingar. Idag har kommunerna väldigt skilda ekonomiska förutsättningar, vilket är en utmaning i sig. Därtill är namnfrågan i en ny kommun inte en oväsentlig fråga, för att behålla identiteten i ett geografiskt område. Men det är viktigt att understryka att om vi ska ha en bra skola, omsorg och service i framtiden så bör frågan om en kommunreform tas upp redan nu.

Regeringen har under året aviserat att det behövs en ny regionreform ska göra landstingen färre från 2019. Det är ett utmärkt tillfälle att då även överväga att tillsätta en utredning av en ny kommunreform i Sverige.

Lars-Arne Staxäng (M)